

Główne tendencje bezrobocia obserwowane w województwie śląskim w latach 2011-2012

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia		Opis zmian
	2011 r.	2012 r.	
Stopa bezrobocia rejestrowanego	10,2%	11,1%	<p>Według stanu na 31 grudnia 2012 r. wysokość stopy bezrobocia w Śląsku wynosiła 11,1% (kraj 13,4%). W ujęciu rocznym wysokość stopy bezrobocia w województwie wzrosła o 0,9 pkt. proc. (31.12.2011 r. - 10,2%).</p> <p>W końcu roku Śląskie znajdowało się na trzecim miejscu listy województw o najniższej wartości tego wskaźnika, tuż za Wielkopolską i Mazowszem. Bez względu na rok sprawozdawczy natężenie bezrobocia w naszym regionie należy do najniższych w kraju.</p> <p>Utrzymuje się duże zróżnicowanie natężenia bezrobocia w naszym regionie. W końcu grudnia 2012 r. wysokość stopy bezrobocia w Katowicach wynosiła 5,2%. Na przeciwległej pozycji znajdował się powiat częstochowski, gdzie wysokość tego wskaźnika osiągnęła wartość 20,4%. Jak widać, powiat o najwyższej i najniższej stopie bezrobocia dzieliła w grudniu 2012 r. różnica 15,2 pkt. proc. Jeżeli chodzi o podregiony, to w omawianym okresie najniższą stopę bezrobocia notowano w podregionie tyskim (7,2%) i katowickim (7,8%); potem kolejno w podregionie: rybnickim (9,7%), gliwickim (9,9%), bielskim (10,4%), sosnowieckim (14,8%) oraz w bytomskim (15,7%). Najwyższą stopą bezrobocia charakteryzował się podregion częstochowski (15,8%).</p>
Liczba bezrobotnych ogółem	186 187 osób	205 459 osób	<p>Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy w końcu grudnia 2012 roku wyniosła 205 459 osób. W ciągu roku liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy wzrosła o 19,3 tys. osób (tj. o 10,4%). Według stanu na 31.12.2012 r. najwyższą liczbę zarejestrowanych notowano w miastach o dużym potencjale ludności tj. w: Częstochowie (15,5 tys. osób), Sosnowcu (11,6 tys. osób) i Bytomiu (11,0 tys. osób). Najmniej osób zaewidencjonowanych było w powiatach: bieruńsko – lędzińskim (1,6 tys. osób), Żorach (2,0 tys. osób) oraz powiecie rybnickim (2,1 tys. osób).</p> <p>W ujęciu rocznym bezrobocie wzrosło w 35 powiatach, najbardziej w Katowicach (+2 048 osób), Częstochowie (+1 546 osób) oraz w powiecie żywieckim (+ 1 266 osób). Redukcję liczby zarejestrowanych notowano w Siemianowicach Śląskich - spadek o 5 osób.</p> <p>Ponadto zauważalną tendencją bezrobocia jest jego sezonowość, miesiące wiosenno-letnie są okresami spadku liczby bezrobotnych, natomiast wyższy poziom tego zjawiska przypada na miesiące kończące i rozpoczynające rok kalendarzowy.</p>
Bezrobotne kobiety	104 370 osób 56,1% ogółu	112 316 osób 54,7% ogółu	<p>W końcu grudnia 2012 r. wśród zarejestrowanych 54,7% stanowiły bezrobotne kobiety. W ciągu roku udział pań obniżył się o 1,4 pkt. proc., zaś liczba bezrobotnych kobiet wzrosła o 7,9 tys. W zbiorowości mężczyzn liczba zaewidencjonowanych wzrosła o 11,3 tys. osób (31.12.2011 r. – 81 817, 31.12.2012 r. – 93 143).</p> <p>Niezmiennie duża nadreprezentacja kobiet wśród ogółu zarejestrowanych obserwowana jest w Rybniku (gdzie kobiety to 66,1% wśród ogółu bezrobotnych), Jastrzębiu Zdroju (65,0%), powiecie wodzisławskim oraz rybnickim (odpowiednio: 64,9% i 63,5%). Odsetek bezrobotnych kobiet jest najniższy w północnej części regionu, tj. w: powiecie kłobuckim (45,8%), powiecie częstochowskim (48,5%) oraz w Częstochowie (49,2%).</p>
Bezrobotni zamieszkali na wsi	40 546 osób	45 196 osób	<p>Na silnie zurbanizowanym Śląsku zdecydowana większość bezrobotnych (78,0%) zamieszkuje miasta. W końcu grudnia 2012 r. na terenach wiejskich mieszkało 22,0% ogółu zarejestrowanych, tj. 45,2 tys. osób. W ciągu roku liczba bezrobotnej ludności wiejskiej wzrosła o 4,7 tys. osób (tj. o 11,5%). W tym samym czasie liczba bezrobotnych mieszkańców miast zwiększyła się o 14,6 tys., co oznacza wzrost o 10,0%.</p> <p>Problem bezrobocia agrarnego niezmiennie dotyczy głównie mieszkańców podregionu bielskiego, gdzie w końcu 2012 roku zarejestrowanych było 15,2 tys. bezrobotnych zamieszkałych na wsi, co stanowiło ponad połowę ogółu bezrobotnych w tym podregionie (52,9%). W podregionie częstochowskim było 13,5 tys. bezrobotnych zamieszkałych na wsi, tj. 39,4% ogółu zarejestrowanych w tym podregionie. Dla porównania w podregionie gliwickim bezrobotni z terenów wiejskich to zaledwie 7,5% ogółu (1,5 tys. osób). W podregionie katowickim, który skupia wyłącznie miasta na prawach powiatu (tzw. powiaty grodzkie) problem bezrobocia agrarnego nie występuje.</p>

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia		Opis zmian
	2011 r.	2012 r.	
Bezrobotni poprzednio pracujący	151 702 osoby	170 270 osób	Większość bezrobotnych to osoby legitymujące się stażem pracy (według stanu na 31.12.2012 r. – 170,3 tys., tj. 82,9% ogółu). Pozostali – 35,2 tys. tj. 17,1% ogółu nie posiada doświadczenia zawodowego. W ciągu roku liczba bezrobotnych poprzednio pracujących wzrosła o 18,6 tys., wzrósł również ich procentowy udział wśród ogółu o 1,4 pkt. proc. (31.12. 2011 r. – 81,5%). Podobnie jak przed rokiem, bezrobotni, którzy legitymowali się stażem pracy, najczęściej pracowali w sekcjach PKD: przetwórstwo przemysłowe; handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów mechanicznych, włączając motocykle; budownictwo.
Bezrobotni z prawem do zasiłku	27 391 osób	32 115 osób	Zdecydowana większość zarejestrowanych nie pobiera zasiłku dla bezrobotnych. W końcu grudnia 2012 r. prawo do tego świadczenia posiadało 32,1 tys. osób, tj. 15,6% ogółu zaewidencjonowanych. W stosunku do sytuacji sprzed roku liczba zasiłkobiorców wzrosła o 4,7 tys. osób. Wzrósł również procentowy udział pobierających zasiłek wśród ogółu bezrobotnych (31.12.2011 r. – 27,4 tys., tj. 14,7% ogółu). Sytuacja powiatów w opisywanym aspekcie jest zróżnicowana. Według stanu na 31.12.2012 r. najwyższy odsetek uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych notowano w powiatach ziemskich: myszkowskim (24,7%) i bieruńsko-lędzkim (22,6%). Odwrotna sytuacja wystąpiła w Zabrzu (10,2%) i Jastrzębiu Zdroju (10,4%), gdzie prawo do tego świadczenia miał co dziesiąty bezrobotny. Według stanu na 01 stycznia 2013 r. wysokość zasiłku podstawowego dla osób bezrobotnych w okresie pierwszych 3 miesięcy to 794,20 zł, natomiast w okresie kolejnych miesięcy posiadania prawa do zasiłku to 623,60 zł.
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	5 776 osób	9 320 osób	W końcu 2012 r. zbiorowość bezrobotnych zwolnionych z przyczyn zakładu pracy liczyła 9,3 tys. osób, co stanowiło 5,5% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących. W ciągu roku liczebność tej kategorii wzrosła o 3,5 tys. osób (31.12.2011 r. – 5,8 tys. osób, tj. 3,8% ogółu poprzednio pracujących). W końcu 2012 r. najgorszą sytuację obserwowano w powiecie myszkowskim, gdzie 15,9% bezrobotnych poprzednio pracujących było osobami zwolnionymi z przyczyn zakładu pracy (rok wcześniej – 14,0%).
Długotrwale bezrobotni	84 291 osób	93 933 osoby	Do grupy długotrwale bezrobotnych zaliczane są osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych. W ciągu roku liczebność tej kategorii wzrosła o 9,6 tys. osób, do poziomu 93,9 tys. W ciągu roku udział długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie zaewidencjonowanych wzrósł nieznacznie o 0,4 pkt. proc., z 45,3% w grudniu 2011 r. do 45,7% w końcu 2012 r. Wśród długotrwale bezrobotnych dominują kobiety (58,3% w końcu grudnia 2012 r., wobec 58,6% w grudniu 2011 r.). Utrzymuje się zróżnicowanie przestrzenne poziomu długotrwałego bezrobocia. W końcu 2012 r. najwięcej bezrobotnych tej kategorii zaewidencjonowanych było w Częstochowie (8,1 tys.), Bytomiu (6,4 tys.) oraz Sosnowcu (5,3 tys.).
Bezrobotni poniżej 25 roku życia	34 457 osób	35 847 osób	W końcu grudnia 2012 r. bez pracy pozostawało 35,8 tys. bezrobotnych poniżej 25 roku życia. Na przestrzeni roku liczba najmłodszych bezrobotnych wzrosła o 1,4 tys. osób, tj. o 4,0%. Według stanu na 31.12.2012 r. bezrobotna młodzież to 17,4% ogółu zarejestrowanych, rok wcześniej ten udział był wyższy: 18,5%. Wśród zarejestrowanych bezrobotnych do 25 roku życia dominowały kobiety, które stanowiły 55,8% tej subpopulacji (19 989 osób). Natężenie bezrobocia młodzieży w poszczególnych powiatach jest zróżnicowane. W końcu 2012 r. najwyższe udziały bezrobotnej młodzieży obserwowano w powiatach: pszczyńskim (26,5%), rybnickim (26,1%), wodzisławskim (25,7%). Najniższe udziały bezrobotnej młodzieży notowano w dużych miastach na prawach powiatu, tj. w: Częstochowie (9,9%), Bielsku–Białej (12,4%) oraz Dąbrowie Górniczej (13,0%). Podjęcie pracy w czasie lub po ukończeniu edukacji stanowi pierwszy, znaczący krok w życiu zawodowym młodego człowieka. Czas poszukiwania pracy wpływa na szanse bezrobotnych na szybko zmieniającym się rynku pracy. W grupie bezrobotnej młodzieży przeważają osoby pozostające bez zatrudnienia w okresie od 1-3 miesięcy (32,1%) oraz od 3 do 6 miesięcy (24,9%). Jeśli chodzi o grupę osób chronicznie bezrobotnych (pozostających bez pracy nieprzerwanie ponad 24 miesiące), to ich udział w strukturze bezrobotnej młodzieży jest niski i wynosi 4,8%.

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia		Opis zmian
	2011 r.	2012 r.	
Bezrobotni powyżej 50 roku życia	44 154 osoby	49 956 osób	<p>W końcu grudnia 2012 r. zarejestrowanych było 50,0 tys. bezrobotnych powyżej 50 roku życia, procentowy udział wśród ogółu zarejestrowanych wynosił 24,3% (rok wcześniej analogiczny odsetek 23,7%).</p> <p>Bezrobotni powyżej 50 roku życia to jedna z niewielu kategorii zarejestrowanych, gdzie notujemy nadreprezentację mężczyzn. Udział kobiet wynosi zaledwie 43,8%.</p> <p>W końcu 2012 r. problem braku pracy w grupie 50+ najbardziej widoczny był w dużych ośrodkach przemysłowych, gdzie bezrobotni tej kategorii stanowili blisko jedną trzecią zarejestrowanych: Częstochowa (31,7%), Bielsko-Biała (30,2%), Dąbrowa Górnicza (29,0%). Bezrobocie osób powyżej 50 roku życia najmniej widoczne było w powiatach podregionu rybnickiego: Jastrzębiu Zdroju (14,7%) i wodzisławskim (17,5%).</p> <p>Możliwości zatrudnieniowe bezrobotnych powyżej 50 roku życia ogranicza niski poziom wykształcenia. W tej kategorii osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy 36,0% posiada wykształcenie - zasadnicze zawodowe. Drugą barierą utrudniającą sukces na rynku pracy jest długoterminowe bezrobocie. Wśród bezrobotnych z grupy 50+ aż 42,0% pozostaje bez zatrudnienia nieprzerwanie przez ponad 12 miesięcy (rok wcześniej odpowiedni wskaźnik był nieco niższy i wynosił 41,3%).</p>
Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	54 233 osoby	59 280 osób	<p>Według stanu na 31.12.2012 r. 28,9%, tj. 59,3 tys. osób zaliczało się do grupy bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych.</p> <p>Zgodnie z zapisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oznacza to bezrobotnego nie posiadającego kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu, poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu. W ciągu roku liczba zarejestrowanych bez kwalifikacji zawodowych wzrosła o 5,0 tys. osób, udział spadł o 0,2 pkt. proc.</p>
Bezrobotni niepełnosprawni	11 511 osób	12 475 osób	<p>W końcu grudnia 2012 roku liczba bezrobotnych niepełnosprawnych wynosiła 12,5 tys. i przez okres roku zwiększyła się o 964 osoby (tj. o 8,4%).</p> <p>Nieznacznie zmniejszył się udział bezrobotnych niepełnosprawnych wśród ogółu, z 6,2% w grudniu 2011 r. do 6,1% w grudniu 2012 r.</p> <p>Według stanu na 31.12.2012 r. najwięcej osób niepełnosprawnych zarejestrowanych było w: Częstochowie (1,5 tys. osób), Bielsku-Białej (812 osób) oraz Sosnowcu (634 osoby). Najmniej osób omawianej kategorii zaewidencjonowanych było w powiatach: bieruńsko-lęczyńskim (89 bezrobotnych niepełnosprawnych), lublinieckim (99 osób) oraz w rybnickim (116 osób).</p> <p>Kobiety nieznacznie przeważają wśród bezrobotnych niepełnosprawnych. Według stanu na 31.12.2012 r. ich udział wynosił 50,7%, rok wcześniej – 50,5%.</p>
Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od zakończenia nauki (absolwenci)	10 637 osób	11 113 osób	<p>Bezrobotni absolwenci (bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od ukończenia nauki szkolnej) to według stanu na koniec grudnia ub. roku 5,4 % ogółu zarejestrowanych (31.12.2012 r. – 11 113 osób). Na przestrzeni roku liczebność tej kategorii wzrosła o 476 osób, tj. o 4,5 proc. Wśród bezrobotnych absolwentów zdecydowanie dominowały kobiety (59,5%). Według stanu na 31.12.2012 r. najwięcej bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych było w powiecie cieszyńskim (578), Częstochowie (573 osoby) oraz w żywieckim (549 osób) i wodzisławskim (527 osób). Najmniej osób tej kategorii zaewidencjonowanych było powiecie gliwickim (83 osoby) oraz w mieście Świętochłowice (102 osoby). Wśród bezrobotnych absolwentów osoby z wyższym wykształceniem to 33,4% (3 712 osób).</p>
Bezrobotni z wyższym wykształceniem	22 193 osoby	25 246 osób	<p>Według stanu na koniec grudnia 2012 r. bezrobotni w wyższym wykształceniu (25,2 tys. osób) stanowili 12,3% ogółu zarejestrowanych (rok wcześniej odpowiednio 11,9%). W tej zbiorowości zdecydowanie dominowały kobiety (17,2 tys., tj. 68,1%).</p> <p>W ciągu roku liczba bezrobotnych o potencjalnie najwyższych kwalifikacjach wzrosła o 3,1 tys. osób, wzrósł również ich udział wśród ogółu bezrobotnych (tj. o 13,8 proc.).</p> <p>W zbiorowości osób z wyższym wykształceniem odsetek długookresowego bezrobocia jest nieco niższy niż w pozostałych grupach wyodrębnionych ze względu na poziom wykształcenia; co czwarty pozostaje w rejestrach nieprzerwanie ponad 12 miesięcy (25,3%; przy średniej wojewódzkiej 31,3%).</p>
Bezrobotni z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym	42 818 osób	47 137 osób	<p>Bezrobotni z wykształceniem średnim policealnym i zawodowym stanowili 22,9% ogółu zarejestrowanych (31.12.2012 r. – 47 137 osób). Rok wcześniej analogiczny udział wynosił 23,0%. W ciągu roku liczebność tej kategorii wzrosła o 4,3 tys. osób.</p>

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia		Opis zmian
	2011 r.	2012 r.	
Bezrobotni z wykształceniem średnim ogólnokształcącym	17 301 osób	19 063 osoby	Według stanu na 31 grudnia 2012 r. bez pracy pozostawało 19,1 tys. bezrobotnych z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, w tym aż 70,0% to kobiety. Podobnie jak przed rokiem, osoby tej kategorii stanowiły 9,3% ogółu zarejestrowanych.
Bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym	51 885 osób	57 469 osób	W końcu grudnia 2012 r. liczba osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym wynosiła 57,5 tys. osób (tj. 28,0% ogółu). W ujęciu rocznym obserwujemy wzrost bezrobotnych tej kategorii o 5,6 tys. osób (10,8 proc.).
Bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej	51 990 osób	56 544 osoby	Bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej stanowili 27,5% ogółu zarejestrowanych. W ujęciu rocznym liczba osób tej kategorii wzrosła 4,6 tys. (+8,8 proc.)
Liczba zarejestrowanych (napływ) - dane za cały rok	284 040 osób	289 484 osoby	Na przestrzeni 2012 r. w powiatowych urzędach pracy województwa śląskiego zarejestrowało się 289,5 tys. osób tj. o 5,4 tys. więcej niż rok wcześniej. Najwięcej rejestracji było w styczniu 2012 r. (31 756), natomiast najmniej w czerwcu (18 676). Wśród napływających do bezrobocia nieznacznie dominowały kobiety (w okresie od stycznia do grudnia 2012 r. panie stanowiły 50,5% „napływu”). Zdecydowana większość rejestrujących się to osoby legitymujące się stażem pracy (80,3% „napływu”). W ubiegłym roku wśród noworejestrujących się prawie połowę stanowiły osoby w wieku 25-49 lat (158,2 tys., 54,6%). Bezrobotni w wieku od 18 do 24 lat to 28,0% „napływu” (81,0 tys.). Osoby powyżej 50 roku życia odpowiednio 17,4% (50,3 tys.). W ujęciu rocznym odnotowano malejącą liczbę noworejestrujących się bezrobotnych w wieku od 18 do 24 lat (redukcja o 2,3 proc.). „Napływ” osób z przedziału wiekowego od 50 do 59/64 lat był większy niż rok wcześniej (+7,5 proc.)
Liczba wyłączonych z ewidencji (odpływ) - dane za cały rok	279 051 osób	270 212 osób	Na przestrzeni 2012 roku z rejestrów wyłączono 270,2 tys. bezrobotnych tj. o 8,8 tys. mniej niż rok wcześniej. W okresie od stycznia do grudnia 2012 r. kobiety stanowiły 51,2% „odpływu”; w tym samym okresie 2011 r. udział pań był nieco niższy – 50,2%. W 2012 r. liczba wyłączonych z tytułu niepotwierdzenia gotowości do pracy wyniosła 96 998 osób (tj. 35,9% „odpływu”). W 2011 r. odpowiednio 105 819 osób (tj. 37,9%). W całym 2012 roku z tytułu rozpoczęcia zatrudnienia wyrejestrowano 111,4 tys. osób, tj. 41,2% „odpływu” (w 2011 r.: 114,4 tys., tj. 41,0%). W 2012 roku znacząco wzrosła liczba bezrobotnych, którzy zostali wyłączeni z powodu otrzymania dotacji na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej. W okresie od stycznia do końca grudnia 2012 r. dotacje te otrzymało 3 935 bezrobotnych (wobec 2 574 osoby w 2011 roku). W ujęciu rocznym zwiększyła się, o blisko połowę, liczba bezrobotnych wyłączonych z tytułu rozpoczęcia stażu (2011 r. - 11 304 osoby, rok 2012 – 16 579 osób). Rosła liczba kierowanych na szkolenia (2011 r. - 6 260 osób; rok 2012 – 8 443 osoby, wzrost o jedną trzecią). W sumie w 2012 roku z tytułu rozpoczęcia aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu (afpb) wyłączono 39 526 osób , rok wcześniej ich liczba była o 9 328 mniejsza (w 2011 roku z tytułu udzielenia dotacji, zatrudnienia na stanowisku refundowanym, rozpoczęcia robót publicznych lub prac interwencyjnych, skierowania na staże, szkolenia, do prac społecznie użytecznych lub rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych wyłącznie 30 198 osób). Jak wynika z powyższych danych w ujęciu rocznym liczba osób objętych afpd wzrosła o blisko jedną trzecią (+30,9 proc.)
Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku (oferty pracy)	91 982 oferty	97 573 oferty	Od stycznia do grudnia 2012 r. do urzędów pracy zgłoszono 97,6 tys. informacji o wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej, tj. o 5,6 tys. więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku (w 2011 r. – 91,9 tys. ofert zatrudnienia). W 2012 roku 21,1% propozycji stanowiły subsydiowane miejsca aktywizacji zawodowej, rok wcześniej analogiczny odsetek wynosił 16,4%.
Zgłoszenia zwolnień z przyczyn dotyczących zakładu pracy	11 594 osoby	17 954 osoby	W 2012 r. w województwie śląskim planowano objąć zwolnieniami z przyczyn zakładu pracy 17 954 osoby, tj. o 6,4 tys. osób więcej niż w 2011 r.

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia		Opis zmian
	2011 r.	2012 r.	
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy, na podstawie wcześniejszych zgłoszeń	4 895 osób	8 335 osób	W 2012 r. w Śląskiem zwolnieniami z przyczyn dotyczących zakładu pracy, na podstawie wcześniejszych zgłoszeń, objętych zostało 8 335 osób. W ujęciu rocznym liczba zwolnionych w ramach tzw. zwolnień grupowych wzrosła o 3,4 tys. (w 2011 r. pracę z tytułu zwolnień grupowych utraciło 4 895 osób).